VAALAN KUNNAN OSAVUOSIKATSAUS
1–9/2026

1 KOKO KUNTA 3
1.1. Yleinen taloudellinen katsaus 3
1.2. Talouden toteuma 3
1.3. Verotulot, valtionosuudet, toimintatuotot ja -kulut 5
2 HALLINTO-OSASTO 6
3 HYVINVOINTIOSASTO 8
4 SIVISTYSOSASTO 10
5 TEKNINEN OSASTO 12
7 TYTÄRYHTEISÖT 14
7.1 Kiinteistö Oy Vaalan Niska 15
7.2 Vaalan Vesi ja Lämpö Oy 16

1 KOKO KUNTA

1.1. Yleinen taloudellinen katsaus

Talousarviokausi 2026 arviointiin sitä valmisteltaessa taloudellisesti hyväksi ja ylijäämäiseksi. Talousarviossa koko vuoden tulos suunniteltiin noin 110 000 euroa alijäämäiseksi. Tavoiteltavaan tulokseen vaikuttivat pääosin laskevat valtionosuudet. Viimeisen veroennusteen mukaan kunnan verotulot ovat vuonna 2026 noin 8 665 000 euroa. Kertymä on noin 8 000 euroa pienempi kuin talousarviossa. Kunnan osavuosikatsauksen tulos oikaisujen jälkeen on noin 1 398 000 ylijäämäinen.

1.2. Talouden toteuma

Koko kunnan osalta toimintatuotot (noin 2 016 000 €) ovat toteutuneet yli talousarvion (99,31 %). Toimintakulut (noin 10 715 000 €) ovat alittaneet tasaisen kertymän laskennallisen osuuden (69,64 %).

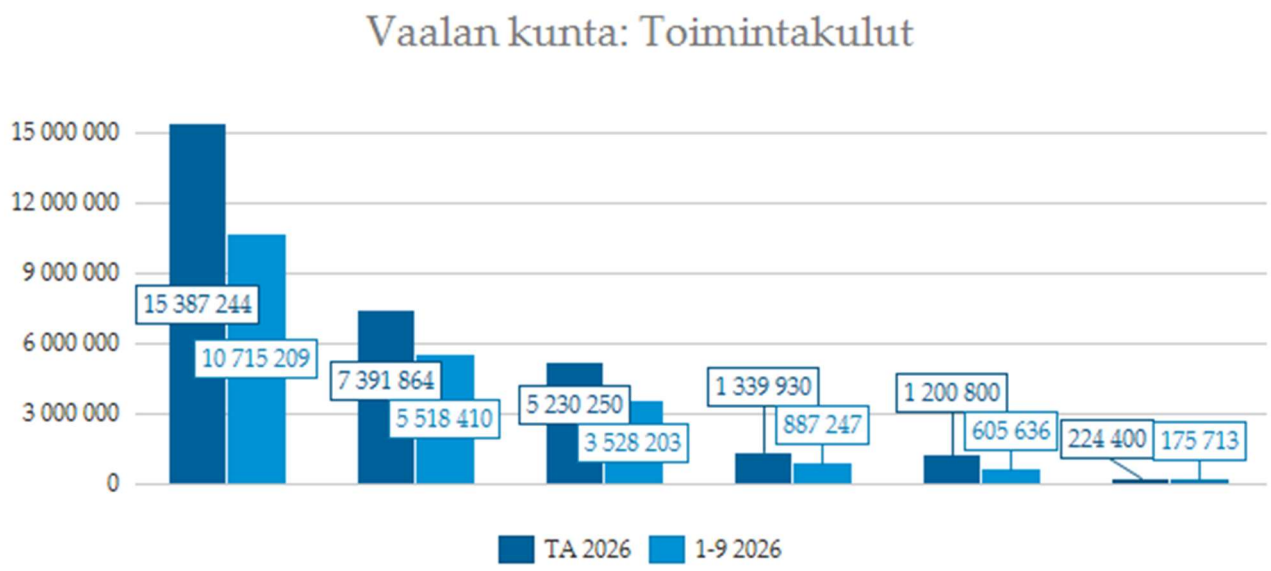
Henkilöstökulut ovat noin 5 518 000 € (74,66 %) ja noin 0,34 % alle talousarvion tasaisen toteuman.

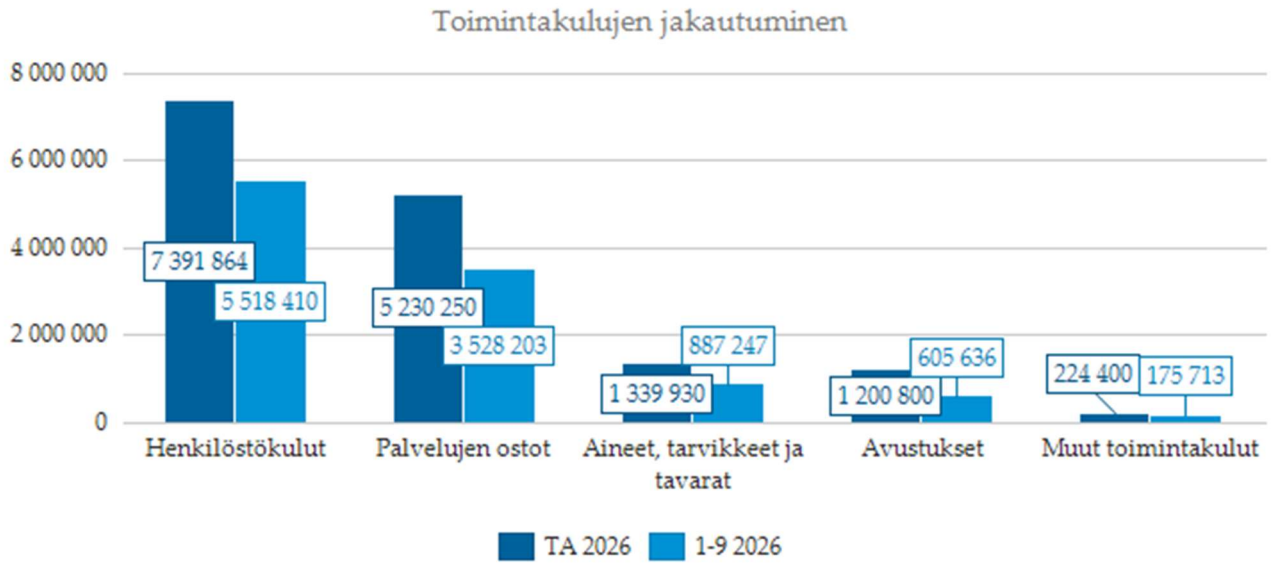
Palvelujen ostot ovat kolmannen vuosineljänneksen jälkeen noin 3 528 000 € (67,46 %). Aineet, tarvikkeet ja tavarat alittavat tasaisen toteuman noin 8,78 prosentilla. Avustusten määrä on 605 636 € (50,44 %). Muut toimintakulut ylittävät tasaisen kertymän ollen noin 175 700 € (78,3 %). Vuoden kolmannen neljänneksen toteutuma on yhteensä noin 1 690 000 €.

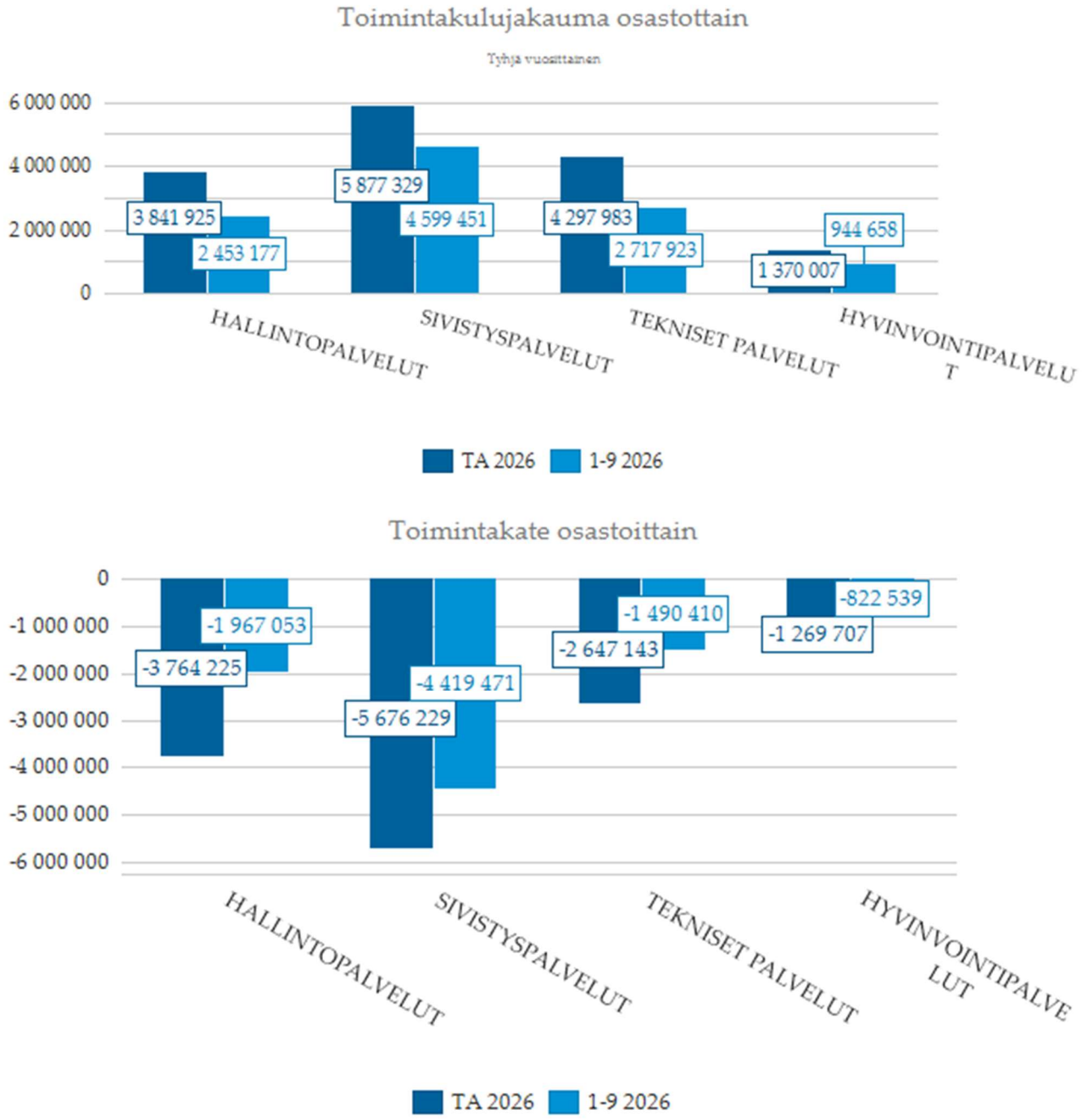
Osastoittain tarkasteltuna kunnan toimintakatteet ovat vuoden 2026 kolmannella neljänneksellä toteutuneet seuraavasti:

- Hallinto-osasto 52,26 %
- Hyvinvointiosasto 64,78 %
- Sivistysosasto 77,86 %
- Tekninen osasto 56,30 %.

Pitkäaikaista lainaa kunta on lyhentänyt kolmanteen vuosineljännekseen mennessä 222 222 euroa, jonka jälkeen lainaa on jäljellä 333 336 euroa. Lyhytaikaisen lainan määrä oli syyskuun lopussa 3 miljoonaa euroa. Kunnan kokonaislainamäärä oli syyskuun lopussa noin 3,2 miljoonaa euroa.

Vaalan kunta: Toimintakulut
15 000 000
12 000 000
9 000 000
6 000 000
3 000 000
0
15 387 244
10 715 209
7 391 864
5 518 410
5 230 250
3 528 203
1 339 930
887 247
1 200 800
605 636
224 400
175 713
TA 2026
1-9 2026

Toimintakulujen jakautuminen
8 000 000
6 000 000
4 000 000
2 000 000
0
7 391 864
5 518 410
5 230 250
3 528 203
1 339 930
887 247
1 200 800
605 636
224 400
175 713
Henkilöstökulut
Palvelujen ostot
Aineet, tarvikkeet ja tavarat
Avustukset
Muut toimintakulut
TA 2026
1-9 2026

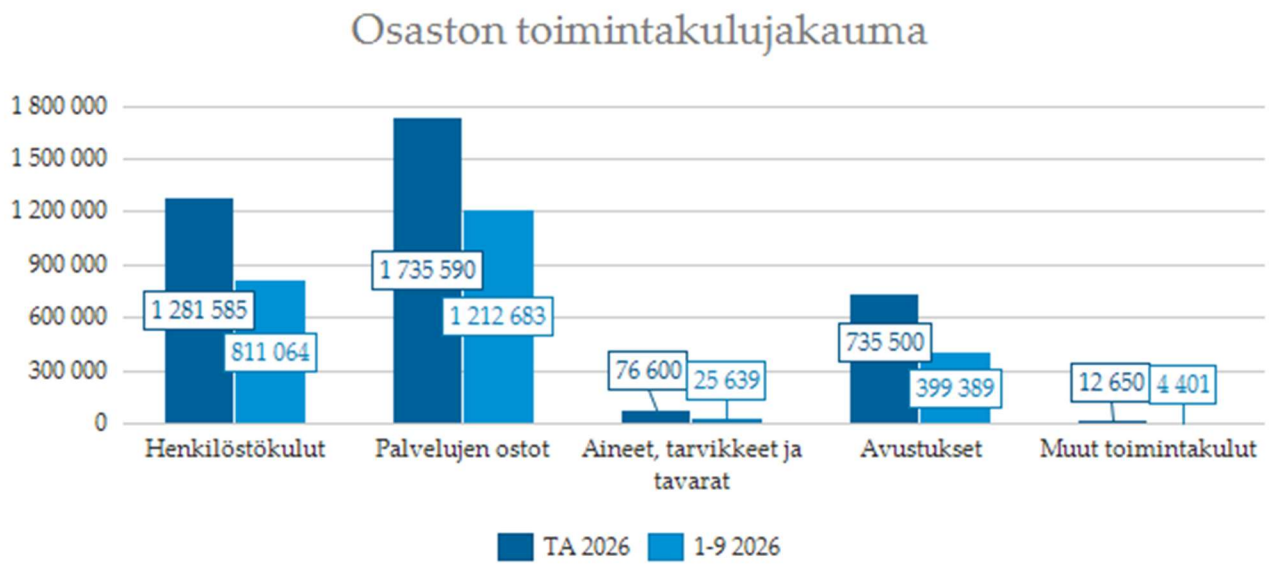
1.3. Verotulot, valtionosuudet, toimintatuotot ja -kulut

Verotuloennuste vuodelle 2026 näyttää kunnan osalta nousevan noin 77 000 eurolla verrattuna talousarvioon. Verotuloja ennustetaan kertyvän vuoden 2026 aikana 8 665 000 euroa. Valtionosuudet tulevat arvion mukaan kertymään talousarvion mukaisesti.

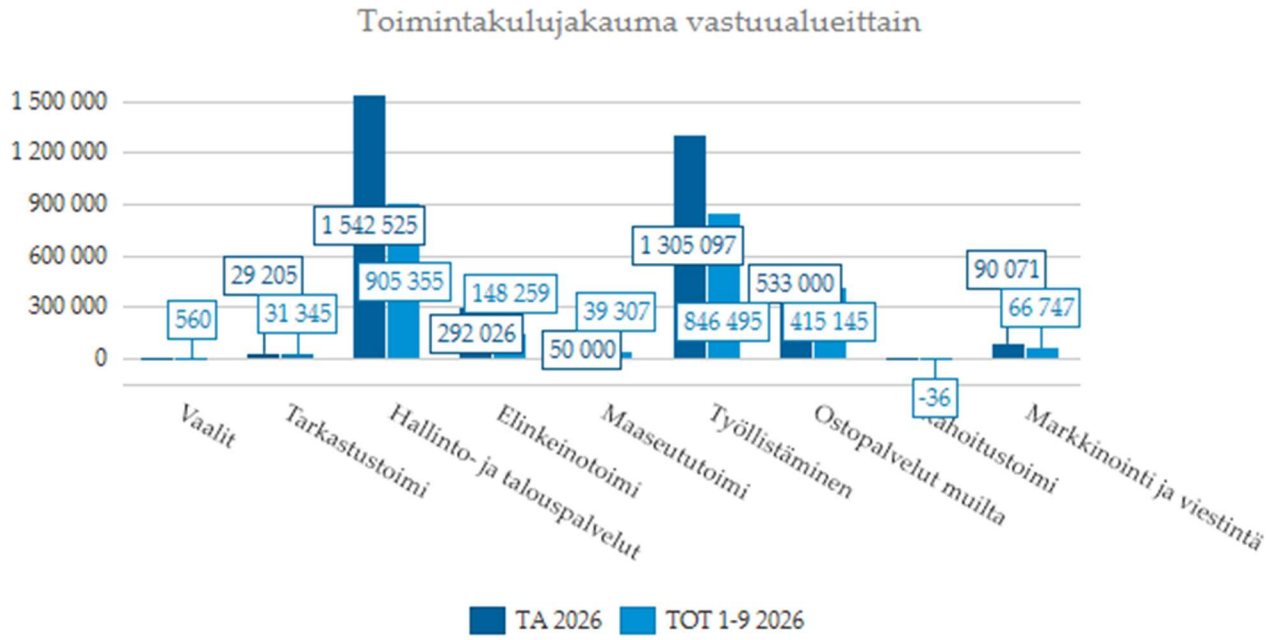
Kunnan omat toimintatuotot (ulkoiset + sisäiset) ovat syyskuun loppuun mennessä noin 2 015 940 euroa. Samaisen jakson toimintakulut (ulkoiset + sisäiset) ovat noin 10 715 200 euroa. Loppuvuoden osalta toimintatuotot ylittävät talousarvion. Toimintakulut todennäköisesti alittavat koko vuoden talousarvion.

2 HALLINTO-OSASTO

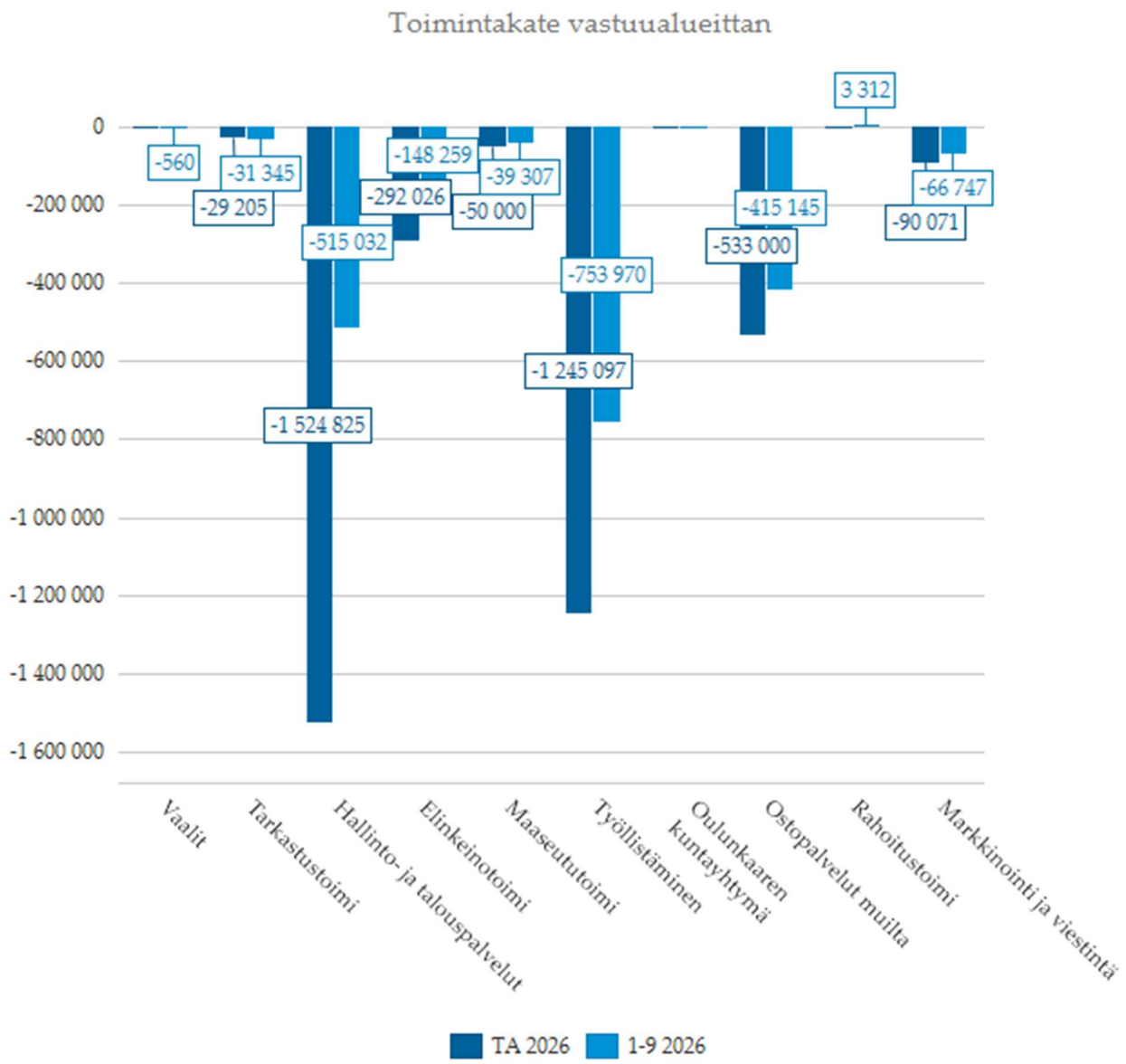
Osaston toimintakulut

Osaston kulujakauma vastuualueittain

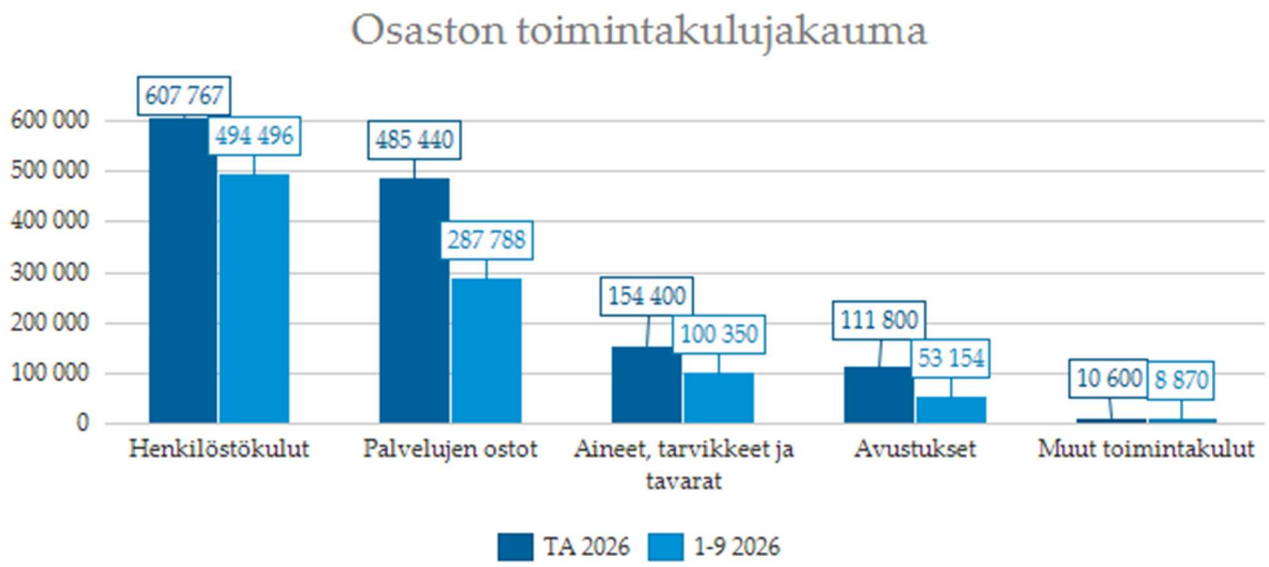
Osaston toimintakate vastuualueittain

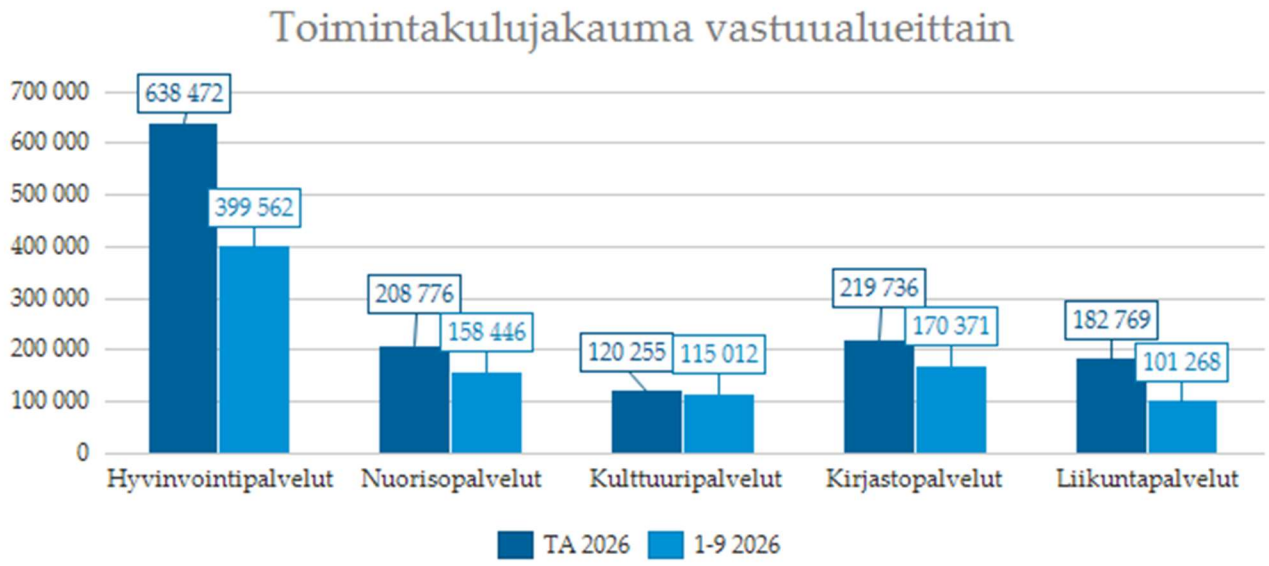
(ulkoinen + sisäinen)	TOT 1-9 2026	TA 2026	TOT % 1-9 2026	TOT 1-9 2025	Erotus 2026-2025
TOIMINTATUOTOT	**486 124 €**	**77 700 €**	**625,64 %**	**190 376 €**	**295 747 €**
Myyntituotot	24 €	300 €	8,08 %	22 258 €	-22 234 €
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	92 525 €	75 000 €	123,37 %	126 740 €	-34 215 €
Muut toimintatuotot	393 574 €	2 400 €		41 378 €	352 196 €
TOIMINTAKULUT	**-2 453 177 €**	**-3 841 925 €**	**63,85 %**	**-2 600 878 €**	**147 702 €**
Henkilöstökulut	-811 064 €	-1 281 585 €	63,29 %	-792 528 €	-18 537 €
Palvelujen ostot	-1 212 683 €	-1 735 590 €	69,87 %	-1 245 046 €	32 362 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 639 €	-76 600 €	33,47 %	-47 629 €	21 991 €
Avustukset	-399 389 €	-735 500 €	54,30 %	-502 502 €	103 112 €
Muut toimintakulut	-4 401 €	-12 650 €	34,79 %	-13 174 €	8 773 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-1 967 053 €**	**-3 764 225 €**	**52,26 %**	**-2 410 502 €**	**443 449 €**
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**8 990 209 €**	**10 257 305 €**	**87,65 %**	**8 505 974 €**	**484 236 €**

3 HYVINVOINTIOSASTO

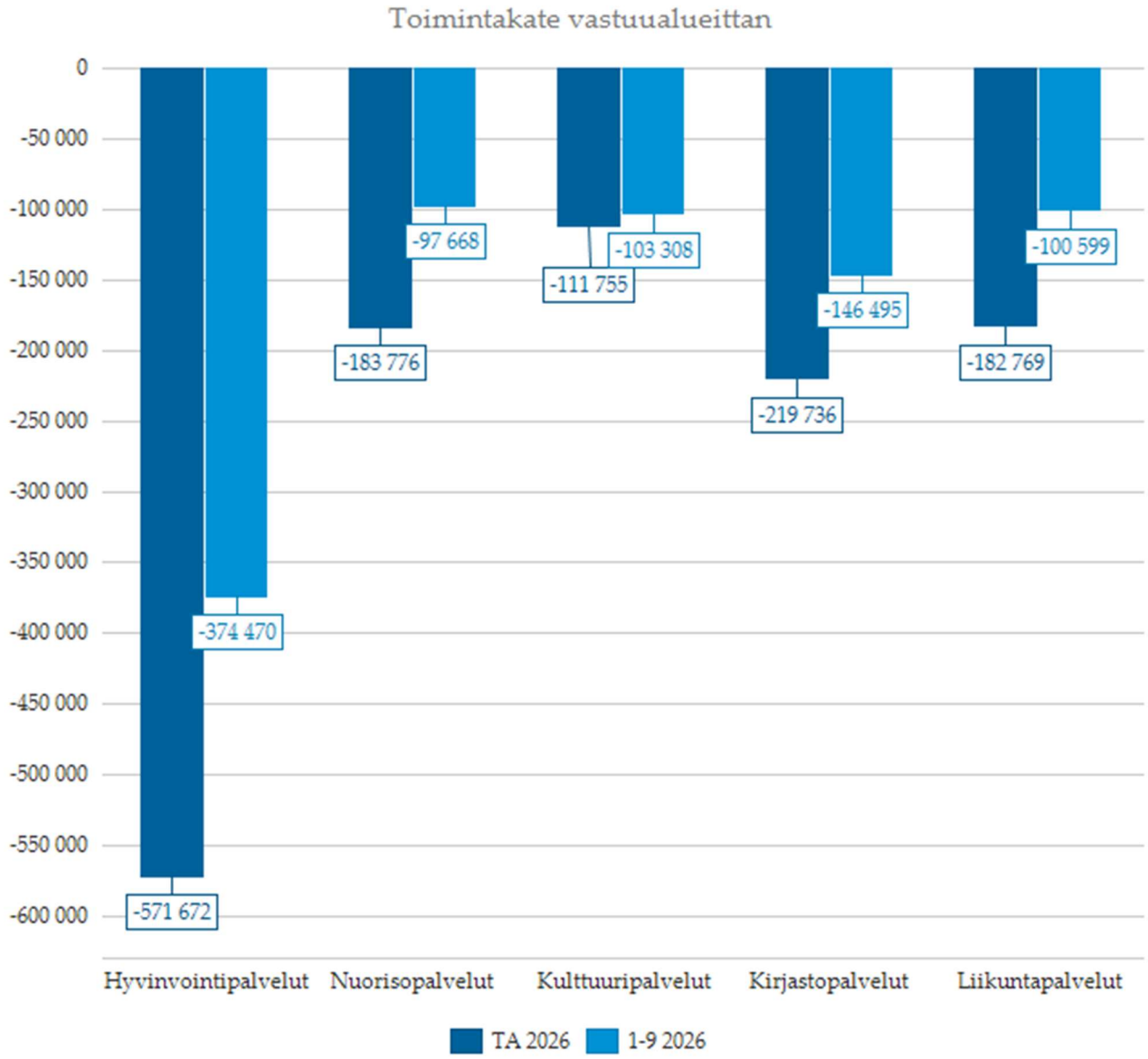
Osaston toimintakulut

Osaston kulujakauma vastuualueittain

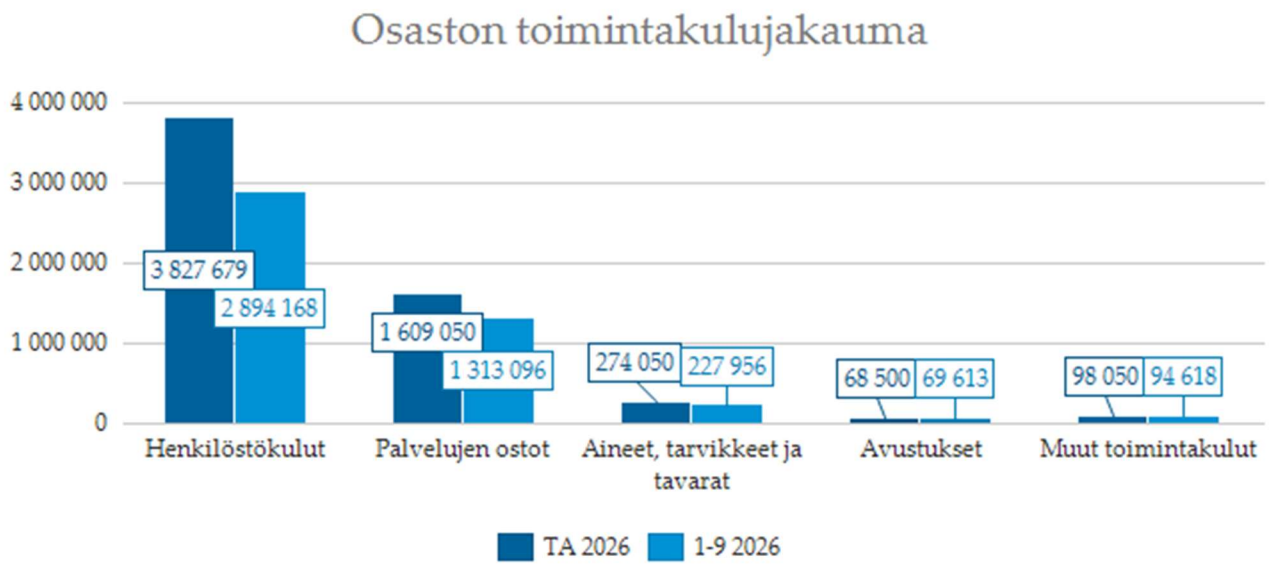
Osaston toimintakate vastuualueittain

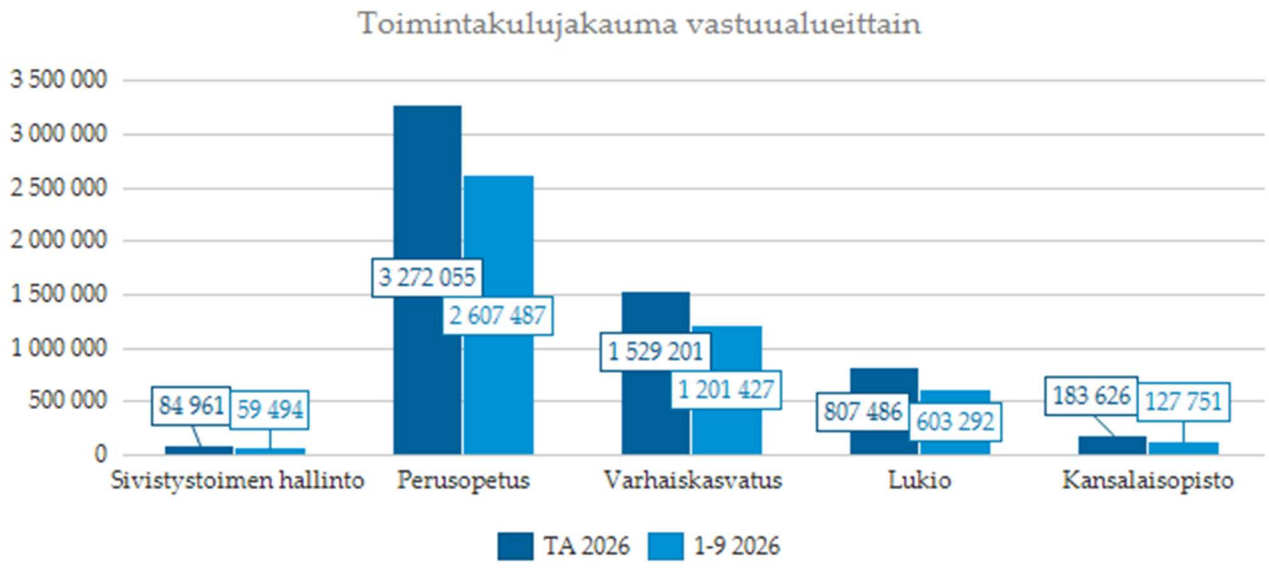

(ulkoinen + sisäinen)	TOT 1-9 2026	TA 2026	TOT % 1-9 2026	TOT 1-9 2025	Erotus 2026-2025
TOIMINTATUOTOT	**122 120 €**	**100 300 €**	**121,75 %**	**129 102 €**	**-6 982 €**
Myyntituotot	1 975 €	2 500 €	78,98 %	1 770 €	205 €
Maksutuotot	1 097 €	1 500 €	73,12 %	1 439 €	-342 €
Tuet ja avustukset	109 092 €	96 300 €	113,28 %	124 021 €	-14 929 €
Muut toimintatuotot	9 956 €			1 871 €	8 084 €
TOIMINTAKULUT	**-944 658 €**	**-1 370 007 €**	**68,95 %**	**-811 705 €**	**-132 953 €**
Henkilöstökulut	-494 496 €	-607 767 €	81,36 %	-520 740 €	26 244 €
Palvelujen ostot	-287 788 €	-485 440 €	59,28 %	-132 666 €	-155 122 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-100 350 €	-154 400 €	64,99 %	-80 399 €	-19 951 €
Avustukset	-53 154 €	-111 800 €	47,54 %	-50 756 €	-2 397 €
Muut toimintakulut	-8 870 €	-10 600 €	83,68 %	-27 144 €	18 274 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-822 539 €**	**-1 269 707 €**	**64,78 %**	**-682 604 €**	**-139 935 €**
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**-847 483 €**	**-1 303 047 €**	**65,04 %**	**-707 764 €**	**-139 719 €**

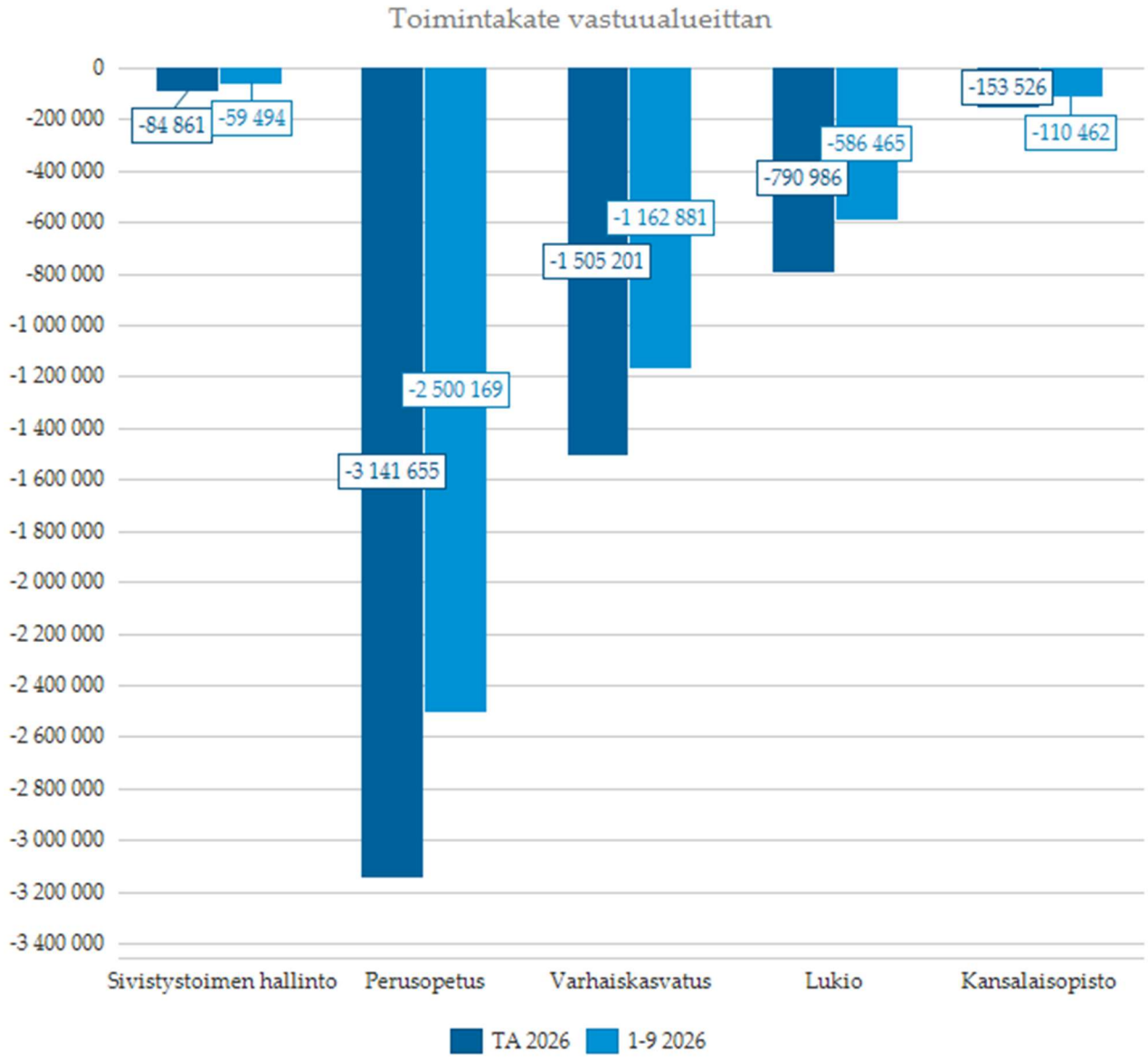
4 SIVISTYSOSASTO

Osaston toimintakulut

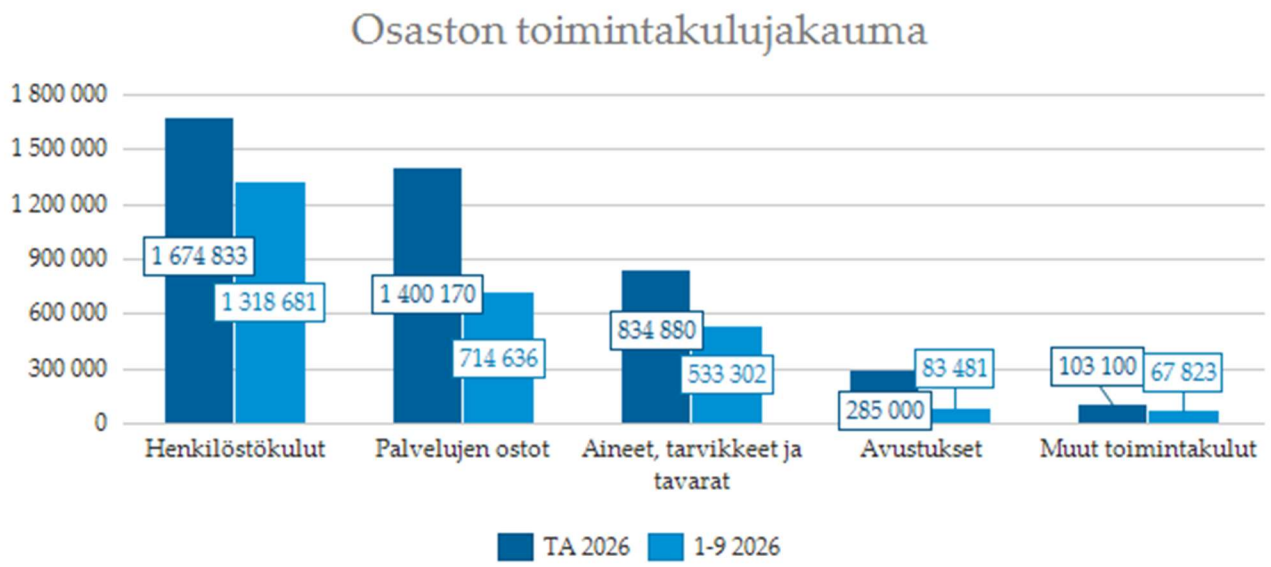
Osaston toimintakate vastuualueittain

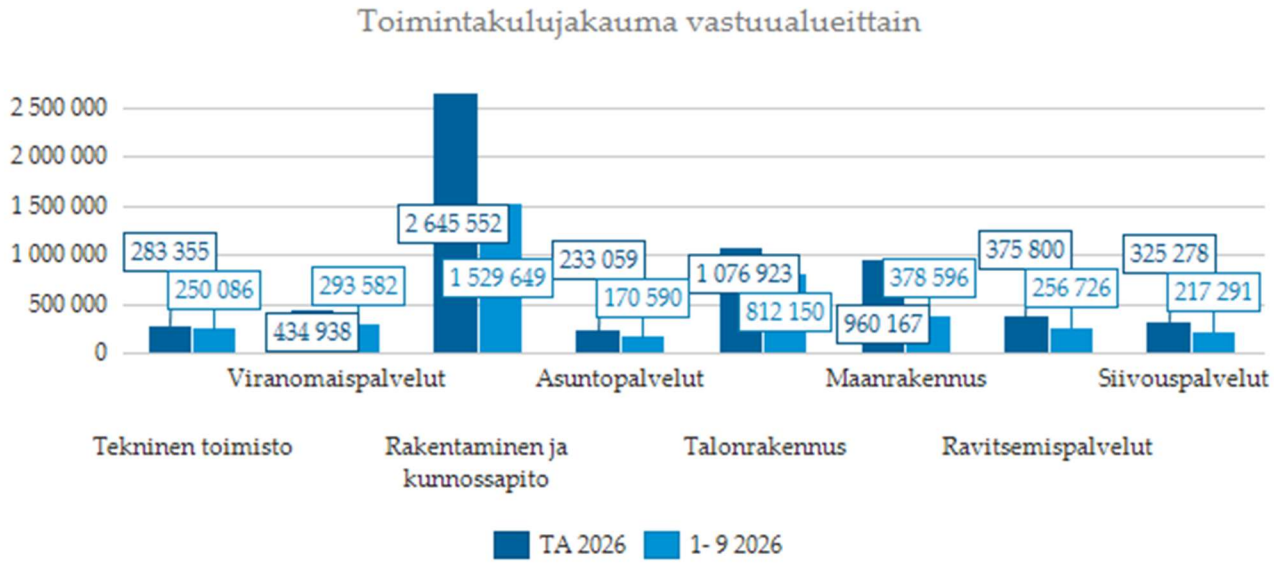
(ulkoinen + sisäinen)	TOT 1-9 2026	TA 2026	TOT % 1-9 2026	TOT 1-9 2025	Erotus 2026-2025
TOIMINTATUOTOT	**179 981 €**	**201 100 €**	**89,50 %**	**131 502 €**	**48 479 €**
Myyntituotot	67 319 €	128 800 €	52,27 %	40 344 €	26 975 €
Maksutuotot	56 024 €	54 500 €	102,80 %	36 955 €	19 068 €
Tuet ja avustukset	43 400 €	8 000 €	542,51 %	47 386 €	-3 986 €
Muut toimintatuotot	13 238 €	9 800 €	135,08 %	6 817 €	6 421 €
TOIMINTAKULUT	**-4 599 451 €**	**-5 877 329 €**	**78,26 %**	**-4 325 592 €**	**-273 860 €**
Henkilöstökulut	-2 894 168 €	-3 827 679 €	75,61 %	-2 777 786 €	-116 382 €
Palvelujen ostot	-1 313 096 €	-1 609 050 €	81,61 %	-1 209 691 €	-103 406 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-227 956 €	-274 050 €	83,18 %	-195 437 €	-32 518 €
Avustukset	-69 613 €	-68 500 €	101,62 %	-61 105 €	-8 508 €
Muut toimintakulut	-94 618 €	-98 050 €	96,50 %	-81 572 €	-13 046 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-4 419 471 €**	**-5 676 229 €**	**77,86 %**	**-4 194 090 €**	**-225 381 €**
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**-4 583 454 €**	**-5 904 769 €**	**77,62 %**	**-4 365 069 €**	**-218 385 €**

5 TEKNINEN OSASTO

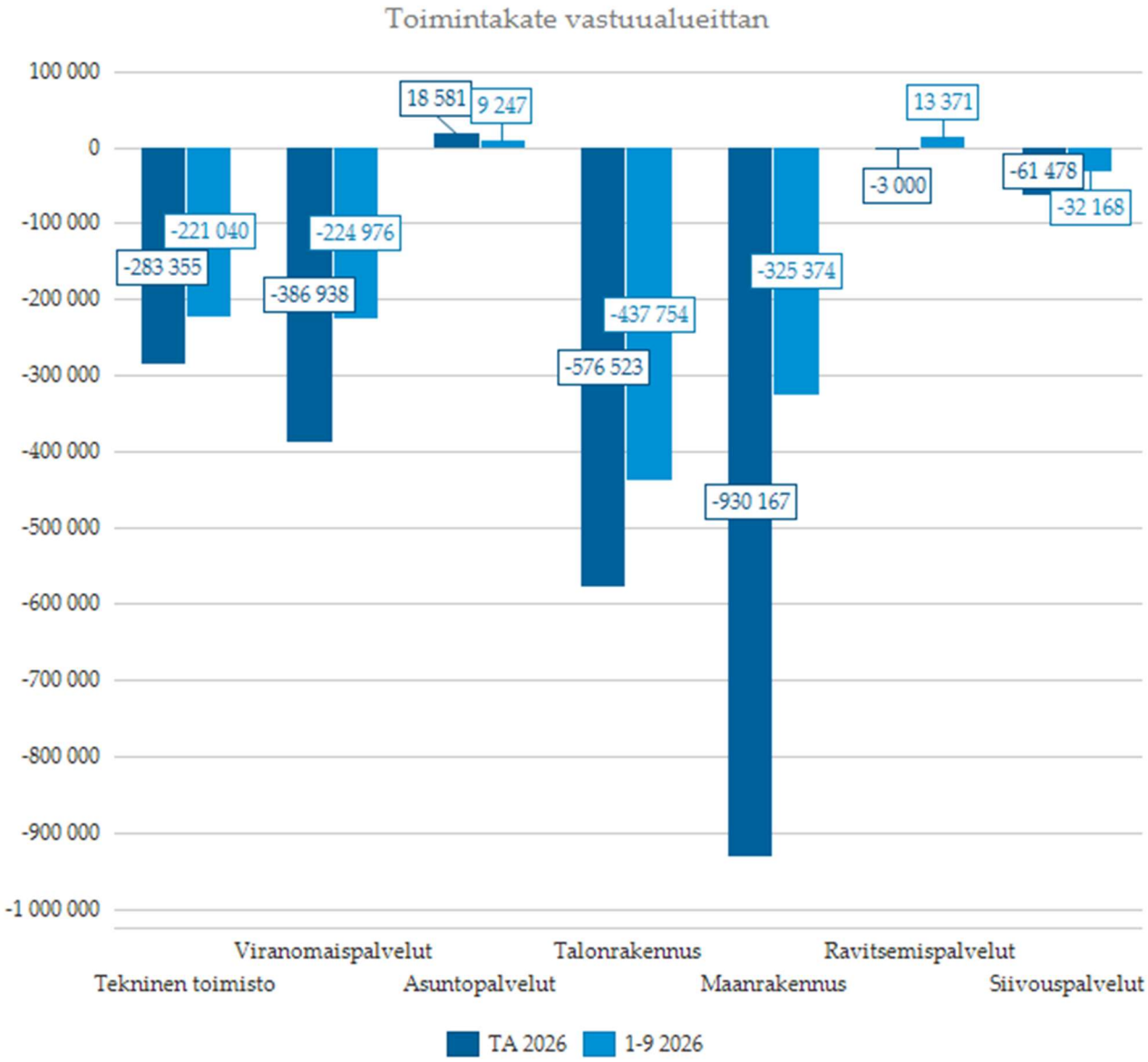
Osaston toimintakulut

Osaston kulujakauma vastuualueittain

Osaston toimintakate vastuualueittain

(ulkoinen + sisäinen)	TOT 1-9 2026	TA 2026	TOT % 1-9 2026	TOT 1-9 2025	Erotus 2026-2025
TOIMINTATUOTOT	**1 227 717 €**	**1 650 840 €**	**74,37 %**	**1 170 141 €**	**57 577 €**
Myyntituotot	701 241 €	1 014 540 €	69,12 %	667 573 €	33 668 €
Maksutuotot	87 851 €	58 000 €	151,47 %	36 796 €	51 055 €
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot	438 625 €	578 300 €	75,85 %	465 772 €	-27 147 €
TOIMINTAKULUT	**-2 717 923 €**	**-4 297 983 €**	**63,24 %**	**-2 992 741 €**	**274 818 €**
Henkilöstökulut	-1 318 681 €	-1 674 833 €	78,74 %	-1 133 723 €	-184 958 €
Palvelujen ostot	-714 636 €	-1 400 170 €	51,04 %	-1 118 210 €	403 574 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-533 302 €	-834 880 €	63,88 %	-502 942 €	-30 361 €
Avustukset	-83 481 €	-285 000 €	29,29 %	-128 037 €	44 557 €
Muut toimintakulut	-67 823 €	-103 100 €	65,78 %	-109 829 €	42 006 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-1 490 410 €**	**-2 647 143 €**	**56,30 %**	**-1 822 600 €**	**332 191 €**
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**-1 869 269 €**	**-3 158 563 €**	**59,18 %**	**-2 149 830 €**	**280 560 €**

7 TYTÄRYHTEISÖT

Toiminnan ja talouden raportointi

Kunnan tytäryhteisön hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot (Kuntalaki 116§).

Osavuosikatsaukset annetaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle. Ne laaditaan kunnanhallituksen antamien ohjeiden ja määräämien aikataulujen mukaisesti vähintään kolme kertaa vuodessa.

Tytäryhteisöjen on toimitettava osavuosikatsausjaksolta ja tilinpäätöksen yhteydessä seuraavat raportit:

- talousarvion toteutuminen tuloslaskelman muodossa
- osavuosikatsauksen yhteydessä arvio talousarvion toteutumisesta vuositasolla
- selvitys rahoitusasemasta/ sijoitustoiminnasta
- selvitys vuositavoitteiden toteutumisesta ja toteutusvaiheesta
- lähiajan merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset tapahtumat, sekä niihin liittyvät riskit

Vuosiraportointi tapahtuu tilinpäätöksen yhteydessä. Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava kirjanpitolain ja osakeyhtiölain säännösten mukaisesti. Merkittävät poikkeamat hyväksytystä suunnitelmasta, talousarviosta ja rahoitusasemasta on raportoitava aina välittömästi konsernijohdolle. Tytäryhtiön on annettava konsernijohdon pyynnöstä muitakin selvityksiä toiminnastaan ja taloudestaan.

7.1 Kiinteistö Oy Vaalan Niska

Kiinteistö Oy Vaalan Niska on vuonna 1996 perustettu kunnan 100 % omistama asuntopalveluita tarjoava vuokrataloyhtiö, jonka päätoimialana on kiinteistöjen omistaminen, rakennuttaminen, ylläpitäminen ja asuntojen vuokraaminen.
Yhtiö tuottaa palveluita suoraan kunnan omistamille asunnoille 11 kpl (2 isoa asuntoa pois käytöstä korjaamiskelvottomana), yhtiön omille asunnoille 226 kpl (20 kpl poistettu käytöstä eri kohteissa, huoneistot ovat korjaamiskelvottomia) ja yhdelle yhteisölle isännöinti- ja kiinteistöhuolto- sekä vuokrauspalveluja. Kunta on perustaja- ja yhteisöjäsenenä mukana tässä yhteisössä. Vuokrattavia huoneistoja on yhteensä 215 kpl.

Vuoden 2026 tunnuslukuja

	1-9/2026	**1-9/2025**
Liikevaihto	1 001 426,32 €	971 424,15 €
Henkilöstökulut	282 994,70 €	227 709,00 €
Muut kulut	530 590,60 €	450 174,32 €
Rahoituskulut	91 744,54 €	101 0,38,32 €
Poistot	178 739,84 €	186 651,85 €
Kunnan avustus		123 374,30 €
Tulos	**- 82 643,36 €**	**129 224,96 €**

Edelliseen vuoteen 2025 tarkastelujaksolla on yhtiöllä huonompi tulos, joka johtuu osittain vuonna 2025 saadulla kunnan avustuksella. Henkilöstökulut ovat n. 55 000 € korkeammat kuin edellisenä vuonna. Asumisneuvoja on aloittanut vuoden 2026 alussa ja edelliselle isännöitsijälle maksettiin pitämättömistä lomista rahallinen korvaus. KOY Vaalan Niska on tehnyt tietoisen päätöksen huoneistojen kunnostamisesta säilytettävissä kohteissa ja korjaamiseen on käytetty n. 48 000 € enemmän rahaa rakennustarvikkeiden osalta kuin vuonna 2025 vastaavana aikana. Remontit tehdään Niskan oman kirvesmiehen toimesta. Vuokrausastetta on saatu parannettua merkittävästi tämän seurauksena.

Tulevaisuus:
Kiinteistö Oy Vaalan Niskalla on merkittävästi korjausvelkaa nykyisessä kiinteistömassassa. Yhtiö on tehnyt päätöksen hakea purkuavustusta VARKE:lta Lummantie 4 purkamista varten. Valtionkonttorin lainojen maksu päättyy toisessa kohteessa helmikuussa 2028 ja toisessa helmikuussa 2029. Tämä tulee auttamaan jonkin maksuvalmiutta. Maksuvalmiutta rasittaa tällä hetkellä Kuntarahoituksen lainan lyhentäminen ja koronmaksu. Lyhennysvapaat tämän lainan osalta päättyi 2025 vuoden lopussa.
KOY Vaalan Niska seuraa tiiviisti Vaalaan kohdistuvien isojen investointihankkeiden etenemistä ja vaikutusta asuntotuotannon kehittymiseen. Niska on tarpeen mukaan mukana uudistuotantohankkeissa, jotta investointeja saadaan liikkeelle.

7.2 Vaalan Vesi ja Lämpö Oy

Vaalan Vesi ja Lämpö Oy on kunnan 100 % omistama osakeyhtiö, jonka toimialana on puhdas- ja jätevesipalvelut sekä kaukolämpötoiminta.

Liikevaihto on 135 089 € suurempi kuin vuosi sitten. Kaukolämmön alkuvuoden myynti on ollut n. 95 000 € suurempi kuin v. 2025. Vesipuolella liikevaihto on n. 40 000€ suurempi kuin v. 2025.

Talousnäkymä on jo parempi kuin vuosi sitten. Hintoja jouduttiin korottamaan 1.9.2025, jotta talous saatiin pysymään positiivisena. Isoja investointeja on tulossa. Kaukolämpöpuolella lämpökapasiteetin nosto ja samoin vesipuolella ottokapasiteetin nosto (datakeskukset) syövät satoja tuhansia euroja. Muutaman vuoden päästä lainakanta helpottaa, mutta mahdollisesti uutta lainaa on otettava em. investointeihin.

Kylmä alkutalvi näkyy kaukolämmön myynnissä positiivisena ja tulos on parempi kuin aiemmin. Vesipuolen tulos on myös parempi kuin edellisvuonna.

Vuosi, 1-9kk	2026	2025
Liikevaihto	1 302 588,43€	1 167 499,38€
Tulos	33 473,35€	12 116,70€

Selvityksiä talouteen:

Kaukolämpöpuolella tammi-syyskuun myynti on ollut 883MWh enemmän kuin v.2025. Laitokset ovat toimineet hyvin koko talven. Tulos on hieman negatiivinen.

Turpeen käyttö on ollut alkuvuonna pienempää edellisvuoteen verrattuna ja valmisteveroa ei ole maksettu. Öljyä ja pellettiä on ostettu alkuvuodesta. Turpeen hinta on noussut myös vuoden aikana.

Vesipuolella talous on parempi kuin v.2025. Tulos johtuu vesilaskutuksesta, joka tehdään kahden kuukauden välein sekä korotetuista hinnoista.

Veden- ja jäteveden myynti on myös hieman kasvanut. Vankilan tulo taajamaan lisäsi kulutusta, mutta vastaavasti väheni Pelsolla.